

*Любоў Божая да нас адкрылася ў тым,
што Бог паслаў у свет Сына Свайго Адзінароднага,
каб мы атрымалі жыццё праз Яго.
(1 Ін. 4, 9)*

Праасвяшчэнныя архіпастыры, высокашаноўныя айцы, пачэсныя інакі і інакіні, дарагія браты і сёстры!

Ад сэрца, прасякнутага радасцю аб Сыне Божым, Які з'явіўся ў плоці, звяртаюся да ўсіх вас і віншую са светлым і жываносным святам Ражджаства Госпада і Спасіцеля нашага Ісуса Хрыста.

«Слава ў вышніх Богу і на зямлі мір, у людзях добрая воля!» (Лк. 2, 14). Услаўляючы з году ў год невымоўнае да нас сыходжанне Спасіцеля, мы, як некалі Віфлеемскія пастухі, пачуўшы ад Ангела *«радасць вялікую, якая будзе ўсяму народу»* (Лк. 2, 10), спяшаемся духоўнымі вачыма ўбачыць Месію, прышэсце Якога прадказвалі слаўныя прарокі і чакала вялікае мноства мужчын і жанчын.

І вось *Жаданы*, паводле слова прарока Агея, *усімі народамі* (Аг. 2, 7) прыніжае *Сябе Самога, прыняўшы вобраз раба, зрабіўшыся падобным да людзей і з выгляду стаўшы як чалавек* (Флп. 2, 7). Уладар Сусвету выбірае Сябе не імператарскі палац, не жыллё валадароў свету гэтага, не пакоі багатых і знатных. Яму не знаходзіцца месца нават у гасцініцы. Сын Божы нараджаецца ў пячоры для скаціны, калыскай жа Яму служаць яслі для кармлення жывёл.

Што ж бяднейшае за пячору і што змірэннейшае за палотны, у якіх зазьяла багацце Бажаства? Абраўшы для Таінства нашага спасення апошняе ўбоства (Іпакаі свята), Хрыстос знарок не прымае тыя каштоўнасці, якія лічацца вельмі значнымі ў нашым свеце: уладу, багацце, славу, знатнае паходжанне і сацыяльны статус. Ён прапаноўвае нам іншы закон жыцця, закон пакоры і любові, які перамагае ганарлівасць і злосць. Паводле гэтага закона, слабасць чалавечая, спалучаная з благадаццю Божай, робіцца сілай, якой не могуць супрацьстаяць тыя, хто валодаюць у свеце гэтым уладай і магутнасцю. Сіла Божая выяўляе сябе не ў зямной велічы і мірскім дабрабыце, а ў прастаце і ў пакоры сэрца.

Паводле слова прападобнага Серафіма Сароўскага, *«Гасподзь шукае сэрца, прасякнутага любоўю да Бога і да бліжняга, – вось*

*прастол, на якім Ён любіць сядзець... “Сыне, дай Мне сэрца тваё, – кажа Ён, – а ўсё астатняе Я Сам дам табе”, бо ў сэрцы чалавечым можа ўмяшчацца Царства Божае» (Гутарка пра мэту хрысціянскага жыцця). Гасподзь не цураецца ўбогіх і бяздомных, не грэбуе тымі, у каго мала грошай і непрэстыжная праца, і, тым больш, Ён не пагарджае людзьмі з фізічнымі заганамі альбо цяжкімі хваробамі. Усё гэта само па сабе не набліжае і не аддаляе чалавека ад Бога, а таму і не павінна прыводзіць яго ў журбу ці рабіцца прычынай згубнай распачы. Спасіцель шукае нас саміх. *Сын мой! Дачка мая! аддай Мне сэрца тваё, – заклікае Ён (Прытч. 23, 26).**

Дзівоснае свята Ражджаства нагадвае нам пра неабходнасць няўхільна ісці за Хрыстом, Які *прышоў, каб жыццё мелі, і ўдоставіць мелі* (Ін. 10, 10), і Які Сам ёсць адзіны верны шлях, бяспрэчная ісціна і сапраўднае жыццё (Ін. 14, 6). І няхай не палюхаюць нас цяжкасці, якія непазбежна сустракаюцца, і няхай не зламаюць нікога з нас выпрабаванні, якія выпадаюць на нашу долю, бо з намі Бог! З намі Бог, і з нашага жыцця знікае страх. З намі Бог, і мы знаходзім душэўны спакой і радасць. З намі Бог, і мы з цвёрдай надзеяй на Яго здзяйсняем сваё зямное падарожжа.

Ідучы за Хрыстом, чалавек ідзе супраць стыхій свету гэтага. Ён не скараецца сустрэчным спакусам і рашуча разбурае на гэтым шляху перашкоды граху. Бо менавіта грэх аддаляе нас ад Бога і робіць нашае жыццё сапраўды горкім. Менавіта грэх, засланяючы святло Божай любові, кідае нас у розныя бедствы, робіць жорсткімі нашы сэрцы адносна іншых людзей. А перамагаецца грэх толькі благадаццю Святога Духа, якая падаецца нам праз Царкву. Сіла Божая, калі мы яе ўспрымаем, перамяняе наш унутраны свет і дапамагае ў адпаведнасці з воляй Госпада змяняць свет знешні. І таму тыя, хто аддзяляецца тым ці іншым чынам ад адзінства царкоўнага, губляюць, нібы дрэва, што засыхае, здольнасць прыносіць сапраўды добрыя плады.

Асаблівае слова я хацеў бы сёння звярнуць да жыхароў Украіны. Братазабойчае супрацьстаянне, што ўзнікла на зямлі Украінскай, не павінна падзяляць дзяцей царкоўных, сеючы ў сэрцах нянавісць. Сапраўдны хрысціянін не можа ненавідзець ні бліжніх, ні дальніх. *«Вы чулі, – звяртаецца Гасподзь да тых, хто слухае Яго, – што сказана: любі бліжняга твайго і ненавідзь ворага твайго. А Я кажучу вам: любіце ворагаў ваших,... каб сталі*

вы сынамі Айца вашага, Які на нябёсах; бо Ён загадвае сонцу Свайму ўзыходзіць над злымі і добрымі» (Мф. 5, 43 – 45). Няхай гэтыя словы Спасіцеля стануць для ўсіх нас дапаможнікам у жыцці, і няхай злосць і варожасць да іншых ніколі не знаходзяць месца ў нашай душы.

Заклікаю ўсіх дзяцей шматнацыянальнай Рускай Праваслаўнай Царквы да ўзмоцненай малітвы аб найхутчэйшым поўным спыненні варожасці ва Украіне, аб ацаленні ран, як цялесных, так і душэўных, нанесеных вайной людзям. Будзем і ў храме, і дома шчыра прасіць аб гэтым Бога, будзем маліцца таксама і за тых хрысціян, якія жывуць далёка ад нашых краін і пакутуюць ад узброеных канфліктаў.

У гэтую прамяністую ноч Ражджаства і наступныя святыя дні ўсхвалім і праславім нашага Спасіцеля і Госпада, Які пажадаў па вялікаму чалавекалюбству Свайму прыйсці ў свет. Падобна да біблейскіх мудрацоў, прынясём Богадзіцятку Хрысту свае дары: замест золата – нашу шчырую любоў, замест ладана – цёплае маленне, замест смірны – добрае і клапатлівае стаўленне да бліжніх і далніх.

Яшчэ раз віншуючы ўсіх вас, дарагія мае, са светлым святам Ражджаства, а таксама з надышоўшым Навалеццем, малітоўна жадаю вам багатых міласцей і шчодрасцей ад Падацеля найвялікшых дароў – Госпада Ісуса. Амінь.

ПАТРЫЯРХ МАСКОЎСКІ І ЎСЯЕ РУСІ

*Ражджаства Хрыстова,
2015/2016 г.,
г. Масква*